

10.2.2012

Tulikivi Oyj Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011

Tulikivi Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden hallinto perustuu lakiin, yhtiöjärjestykseen ja 1.10.2010 voimaan tulleen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin. Yhtiö noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu hallinnointikoodin suosituksen 54 ja AML 2 luvun 6 §:n 3 momentin mukaisesti. Selvitys julkaistaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta ja on luettavissa yhtiön internet-sivuilla ja vuosikertomuksessa.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Tulikivi Oyj poikkeaa hallinnointikoodin suosituksesta 22, jonka mukaan Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan jäsenet ja valiokunnan puheenjohtajan. Nimitysvaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä. Nimitysvaliokunnan kaksi jäsentä voidaan valita hallituksen ulkopuolisista henkilöistä. Poikkeaminen hallinnointikoodin suosituksesta perustuu siihen, että yhtiön omistusrakenne ja kehitysvaihe huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista pyrkiä sellaiseen nimitysvaliokunnan kokoonpanoon, jossa saadaan omistajakunnan näkemys suoraan hallituksen ulkopuolelta. Samalla varmistetaan tarpeeksi laaja kontaktipinta, jonka kautta sopivia ehdokkaita hallitukseen voidaan hakea

Tulikivi Oyj laatii konsernitalinpäätöksen ja osavuositarkastukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-standardien mukaisesti. Konserni noudattaa tiedottamisessa arvopaperimarkkinalakia, soveltuvia Finanssivalvonnan asettamia standardeja ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä. Toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Tulikivi-konsernin organisaatio

Tulikivi-konserniin kuuluvat emoyhtiö Tulikivi Oyj, sen Saksassa sijaitseva kiinteä toimipaikka Tulikivi Oyj Niederlassung Deutschland, sekä tytäryhtiöt Kivia Oy, AWL-Marmori Oy, Tulikivi U.S. Inc. (USA) ja OOO Tulikivi (Venäjä). Konserniin kuuluu lisäksi The New Alberene Stone Co Inc. (USA), jolla ei tällä hetkellä ole liiketoimintaa. Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat Stone Pole Oy, Leppävirran Matkailukeskus Oy (18.11.2011 saakka) ja Rakentamisen MALL Oy.

Tulikivi-konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat yhtiökokouksen valitsema hallitus, hallituksen valiokunnat sekä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan apuna toimiva johtoryhmä.

10.2.2012

Kuvaus hallituksen ja hallituksen valiokuntien kokoonpanosta ja toiminnasta

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Konsernin emoyhtiön hallitus päättää tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanoista.

Hallituksen kokoonpano

Tulikivi Oyj:n 14. huhtikuuta 2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin seitsemän jäsentä.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot:

- Matti Virtaala, s. 1951. Hallituksen puheenjohtaja. Diplomi-insinööri. Teollisuusneuvos. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Juhani Erma, s. 1946. Oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Olli Pohjanvirta, s. 1967. Oikeustieteen kandidaatti. Russian Capital Management Oy:n toimitusjohtaja. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Markku Rönkkö, s. 1951. Kauppatieteiden maisteri. Järvi-Suomen Portti Oy:n toimitusjohtaja. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Pasi Saarinen, s. 1968. hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen. Diplomi-insinööri. Abloy Oy Rakenusluku- ja liiketoimintayksikön johtaja. Finnsecurity ry hallituksen jäsen, Teknologiateollisuus, toimialaryhmän puheenjohtaja.
- Maarit Toivanen-Koivisto, s. 1954. Ekonomi, PD. Vuorineuvos, Onvest Oy:n toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Heikki Vauhkonen, s. 1970. Oikeustieteen kandidaatti, kauppatieteiden kandidaatti. Tulikivi Oyj:n toimitusjohtaja. Stone Pole Oy:n hallituksen puheenjohtaja.
- Piispa Ambrosius, s. 1945. Hallituksen jäsen 14.4.2011 saakka. Teologian maisteri, valtiotieteiden kandidaatti. Helsingin ortodoksisen hiippakunnan metropoliitta. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.

Yhtiöstä riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Juhani Erma, Olli Pohjanvirta, Markku Rönkkö, Pasi Saarinen, Maarit Toivanen-Koivisto ja Matti Virtaala. Merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Juhani Erma, Olli Pohjanvirta, Markku Rönkkö, Pasi Saarinen ja Maarit Toivanen-Koivisto.

Ajalla 1.1.-14.4.2011 hallituksen jäsenenä toimivat piispa Ambrosius, Juhani Erma, Olli Pohjanvirta, Markku Rönkkö, Maarit Toivanen-Koivisto, Heikki Vauhkonen ja Matti Virtaala.

10.2.2012

Hallituksen pääasialliset tehtävät

Hallituksen tehtävänä on osakeyhtiölain mukaan huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet, budjetin, investointien kokonaismäärän ja niiden jakautumisen sekä käytettävät palkkiojärjestelmät, päättää laajakantoisista sopimuksista ja riskienhallinnan periaatteista sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan, vahvistaa yhtiön vision ja toiminnassa noudatettavat arvot sekä organisaatiomallin, hyväksyy ja julkistaa osavuosikatsaukset, vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen sekä määrittelee yhtiön osinkopolitiikan ja kutsuu koolle yhtiökokouksen. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua.

Hallitus kokoontui vuonna 2011 16 kertaa. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 98,2 prosenttia. Kunkin jäsenen osallistuminen kokoukseen ilmenee alempana olevasta taulukosta.

Hallituksen valiokunnat

Tulikivi Oyj:n hallituksella on kaksi valiokuntaa, nimitysvaliokunta ja tarkastusvaliokunta. Hallitus valitsee valiokuntien jäsenet ja valiokuntien puheenjohtajat.

Nimitysvaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä. Vuonna 2011 valiokuntaan kuuluivat Reijo Vauhkonen puheenjohtajana sekä Piispa Ambrosius ja Matti Virtaala jäseninä. Nimitysvaliokunnan kaksi jäsentä voidaan valita hallituksen ulkopuolisista henkilöistä. Perustelut poikkeamiselle hallinnointikoodin suosituksesta on esitetty tämän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen alussa. Nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvat hallituksen jäsenten valinnan valmistelu yhtiökokoukselle tehtävää ehdotusta varten, hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden valmistelu ja hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen. Nimitysvaliokunta on kokoontunut 2 kertaa vuonna 2011. Valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 100 prosenttia.

Nimitysvaliokunnan jäsenten henkilötiedot:

- Reijo Vauhkonen, s. 1939. Puheenjohtaja. Rakennusinsinööri. Teollisuusneuvos.
- Piispa Ambrosius, s. 1945. Teologian maisteri, valtiotieteiden kandidaatti. Helsingin ortodoksisen hiippakunnan metropoliitta. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Matti Virtaala, s. 1951. Diplomi-insinööri. Teollisuusneuvos. Tulikivi Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä, jotka hallitus nimeää keskuudestaan. Vuonna 2011 valiokuntaan kuuluivat Juhani Erma puheenjohtajana, sekä Markku Rönkkö ja Matti Virtaala. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa ja tehostaa hallituksen työskentelyä yhtiön taloudellista raportointia ja

10.2.2012

valvontaa koskevien asioiden käsittelyssä sekä huolehtia yhteydenpidosta tilintarkastajiin. Tarkastusvaliokunta on kokoontunut 4 kertaa vuonna 2011. Valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 91,7 prosenttia.

Hallituksen jäsenten osallistuminen hallituksen ja valiokuntien kokouksiin

1.1.-31.12.2011	hallitus	tarkastus- valiokunta	nimitys- valiokunta
Matti Virtaala	16/16	4/4	2/2
Heikki Vauhkonen	16/16		
Juhani Erma	16/16	4/4	
Olli Pohjanvirta	15/16		
Markku Rönkkö	15/16	3/4	
Pasi saarinen (14.4. alkaen)	11/12		
Maarit Toivanen-Koivisto	16/16		
Piispa Ambrosius (hallituksen jäsen 14.4. saakka)	4/4		2/2
Reijo Vauhkonen			2/2

Toimitusjohtaja

Tulikivi Oyj:n toimitusjohtaja on Heikki Vauhkonen. Toimitusjohtajan tehtävänä osakeyhtiölain mukaan on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimiin, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, mikäli hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto. Toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta toiminnasta, budjetin toteutumisesta, Tulikivi-konsernin tuloksesta ja alaistensa toiminnasta.

Johtoryhmä

Operatiivisen toiminnan johtamisessa ja suunnittelussa toimitusjohtajaa on avustanut johtoryhmä, jonka jäseniä ovat toimitusjohtajan lisäksi vientijohtaja Michel Mercier, tuotantojohtaja Ismo Mäkeläinen, sauna-liiketoiminnan johtaja Martti Purtola, myyntijohtaja Juha Sivonen, luonnonkivituotteet-liiketoiminnan ja verhoukivituoteryhmän johtaja Jouko Toivanen, viestintäjohtaja Anu Vauhkonen ja talousjohtaja Risto Vidgren. Johtoryhmä kokoontui vuonna 2011 11 kertaa.

10.2.2012

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

1. Kuvaus valvontaympäristöstä

Tulikiven liikeidea

Tulikivellä on neljä tuoteryhmää: Tulisijat, Sauna, Sisustus ja Astiat. Tulikivi ja sen asiakkaat arvostavat hyvinvointia, sisustamista ja bioenergian hyötyjä.

Ympäristöpolitiikka

Kaivostoiminnan harjoittaminen edellyttää kaivospiirin muodostamista sekä ympäristölupaa. Myös keramiikkatuotanto edellyttää ympäristölupaa. Kaivostoimintaa säännellään kaivoslaissa ja ympäristölainsäädännössä. Louhinnasta vastaava johtaja vastaa siitä, että kaivostoiminnan luvat ovat voimassa ja ajan tasalla.

Ympäristöstrategian tavoitteena Tulikivellä on ympäristötyön järjestelmällinen eteneminen määritellyillä osa-alueilla. Ympäristötyön päämäärä on luonnonvarojen säästeliäs käyttö sekä prosessien ja tuotteiden hallinta niin, että ne kuormittavat mahdollisimman vähän ympäristöä. Konserni noudattaa toimintaansa liittyvää ympäristölainsäädäntöä ja normeja sekä tekee toiminnassaan jatkuvan parantamisen kautta ennakoivaa ympäristötyötä. Konsernissa tunnistetaan ja tunnetaan oma vastuu ympäristötoimijana.

Suunnittelu- ja seurantaprosessit

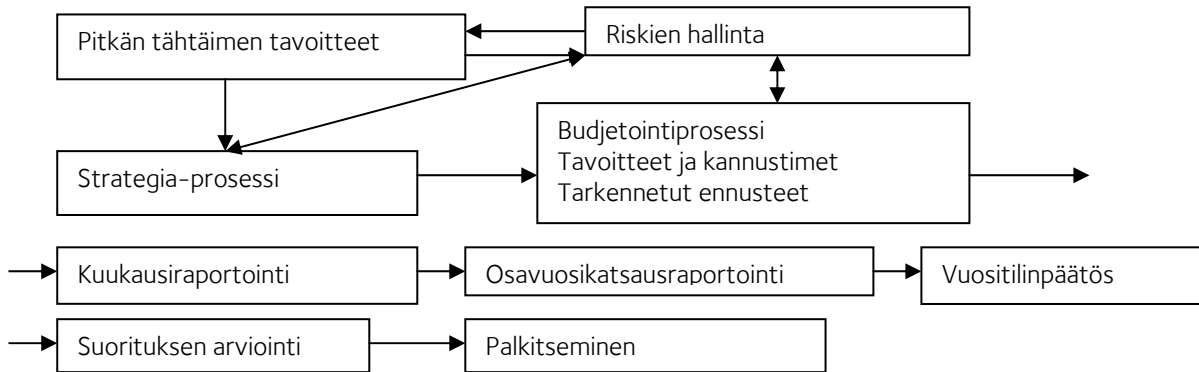
Konsernin toiminta suunnitellaan ja toiminnan tehokkuus varmistetaan vuosittain toteutettavassa strategiasuunnitteluprosessissa ja budjetointiprosessissa. Suunnitelmien toteumista ja toimintaympäristön kehitystä seurataan kuukausiraportoinnin, osavuositarkastusraportoinnin ja tilinpäätösraportoinnin yhteydessä.

Riskianalyysi ja riskienhallinta ovat Tulikivi-konsernissa osa vuosittain toteutettavaa strategista suunnitteluprosessia ja operatiivista toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena konsernissa on varmistaa, että toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan.

10.2.2012

KUVA: Suunnittelu- ja seurantaprosessi

Sisäinen valvonta on osa suunnittelu- ja seurantaprosessia.

Valvontatoiminnot

Organisaation ja toimenkuvien mukaisesti valtaa ja vastuuta delegoidaan budjettivastuullisille ja linjaorganisaation vastuuhenkilöille. Toiminnan lakien ja säädösten mukaisuus varmistetaan toimintokäsikirjan ja muun sisäisen ohjeistuksen kautta.

10.2.2012

KUVA: Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävien vastuujako

Vastuunjako	Valvontatoiminnot
Hallitus	- sisäisen valvonnan toimintaperiaatteiden määrittely - vastuu valvonnan toimivuuden seurannasta - hyväksyy riskienhallintaperiaatteet - tilintarkastajien raporttien käsittely - kannustinjärjestelmän määrittäminen
Tarkastusvaliokunta	- sisäisen valvonnan tehokkuuden arviointi - raportointiin liittyen asioiden käsittely - yhteydenpito tilintarkastajiin
Toimitusjohtaja johtoryhmän avustamana	- sisäisen valvonnan osatekijöiden olemassaolon ja toimivuuden valvonta - valvoo, että toiminta on asetettujen arvojen mukaisista - muokkaa toimintaperiaatteet ja -politiikat - vastaa resurssien tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta käytöstä - valvontamekanismien (hyväksymisperiaatteet, täsmätykset ja raportointi) määrittäminen - määrittää riskienhallinnan toimintatavat ja riskienhallintakeinot
Johtoryhmän jäsen, toimialansa mukaan: viestintä, kotimaan uunimyynti, vienti, luonnonkivi ja verhoukivet, sauna-liiketoiminta, tuotanto ja talous	- antavat oman vastuualueensa osalta vastuun yksityiskohtaisempien valvontatoimien käyttöönotosta henkilöille, jotka ovat vastuussa eri toiminnoista. Vastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta omalla vastuualueella - omalle vastuualueelle kuuluvien riskien hallinta
Talousjohtaja	- sisäinen laskenta: tulosten seuranta ja analysointi - ulkoinen laskenta ja raportointi
Tilintarkastaja	- lakisääteinen tilintarkastus - laajennettu tarkastus hallituksen tai tarkastusvaliokunnan toimeksiannosta - raportointi tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle

Vuoden 2011 aikana kehitettiin toimintaprosesseja toimintojen tehostamiseksi ja sisäisen valvonnan kontrollimekanismien parantamiseksi. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön 2.1.2012.

10.2.2012

Uuden järjestelmän myötä Tulikiven sisäiset prosessit eri tehtailla ja liiketoiminnoissa yhtenäistyvät. Lisäksi järjestelmä mahdollistaa yhteistyökumppaniverkoston ja koko toimitusketjun paremman hallinnan.

Vuonna 2012 on painopisteenä uuden tietojärjestelmän tehokas käyttöönotto kaikilla keskeisillä osa-alueilla. Samalla raportointiprosessit täsmentyvät. Sisäiseen valvontaan liittyvien kontrollimekanismien toimivuus varmistetaan.

Sisäistä valvontaa tekevät organisaation eri tahojen lisäksi tilintarkastajat laajennettuna tarkastuksena erikseen sovittujen kohteiden osalta. Vuonna 2011 tilintarkastajat tekivät laajennettua tarkastusta vaihto-omaisuuden raportointiin liittyen. Konsernissa ei ole konsernin koko ja toiminnan luonne huomioiden katsottu tarpeelliseksi nimittää sisäistä tarkastajaa. Hallitus voi halutessaan käyttää ulkopuolista asiantuntijaa haluamillaan osa-alueilla.

Riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestelmää. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti osana normaalia liiketoimintaa.

2. Riskien arviointi

Riskienhallinnan avulla varmistetaan, että Tulikivi-konsernin liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niitä hallitaan mahdollisimman tehokkaasti siten, että konsernin strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Tavoitteille on määritetty riskirajat. Riskirajojen ylittyminen tai poikkeamat toimintasuunnitelmissa edellyttävät, että vastuuhenkilö ryhtyy tehostetusti riskienhallintakeinojen käyttämiseen. Taloudellisten riskirajojen ylittyminen tulee esille jatkuvan raportoinnin yhteydessä.

10.2.2012

KUVA: Riskien kartoitus ja riskienhallinta

Riskianalyysi ja riskien järjestäminen merkittävyyden mukaan	- riskien nimeäminen konsernitasolla ja vastuu-alueittain - riskien vaikuttavuuden ja todennäköisyyden arviointi - määritellään riskirajat asetetuille tavoitteille - määritellään kontrollipisteet - raportointiin liittyvien riskien kartoitus
Riskienhallinta	- riskien hallintatoimenpiteiden määrittely - vastuuhenkilöiden nimeäminen toimenpiteille - toteutuksen aikajänteestä sopiminen - toimenpiteiden toteuttamisen seurantatavan määrittely
Riskienhallintaprosessin valvonta	- vastuuhenkilöt raportoivat toimitusjohtajalle riskien toteutumisesta, tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tehokkuudesta - riskiarvioinnit kontrollien osalta
Riskienhallintaprosessin jatkuvuus	- kuluvan kauden toimenpiteet ja toimintaympäristö ja sen ennustettavissa olevat muutokset vaikuttaa seuraavan kauden suunnitelmiin ja riskienhallintatoimenpiteisiin - riskienkartoitukseen kerätään taustamateriaalia osana jatkuvaa toimintaa.

3. Raportointijärjestelmä ja siihen liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Raportointijärjestelmän mukaisesti toimitusjohtaja raportoi hallitukselle kuukausittain konsernin ja liike-toimintayksikköjen toiminnasta sekä tuloksesta ja poikkeamista budjettiin ja tarkennettuihin ennusteesiin nähden (kuukausiraportti), neljännesvuosittain osavuositarkastukseen/vuosittilinpäätökseen perustuvasta operatiivisesta tuloksesta ja muutoin välittömästi olennaisista muutoksista toimintaympäristössä. Vastuuhenkilöt raportoivat sisäisen raportointijärjestelmän mukaisesti.

Konsernin raportoinnista vastaa emoyhtiön talousjohtaja. Kotimaisten yhtiöiden kirjanpito ja konsernilaskenta tehdään emoyhtiön talousosastolla. Ulkomaisten tytäryhtiöiden kirjanpito ja raportointi hoide-

10.2.2012

taan paikallisissa ulkopuolisissa, riittävää asiantuntemusta omaavissa tilitoimistoissa tai muutoin ulkopuolisia asiantuntijoita hyödyntäen. Emoyhtiön tilintarkastajat vertaavat Venäjän tytäryhtiön venäläisen raportoinnin ja emoyhtiön konsernitalinpäätöstä varten toimitettavan taloudellisen raportoinnin sisällön.

Raportoinnin oikeellisuus varmistetaan talousraportoinnin ohjeistuksella, henkilöstön ammattitaidon ylläpidolla, tietojärjestelmien luotettavuudella, normaaleilla valvontamekanismeilla ja laajennetun tarkastuksen avulla. Raporttien poikkeamat budjetista ja toimintasuunnitelmista ohjaavat analysoimaan tilannetta tarkemmin ja etsimään poikkeamien syyt.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta valvoo talousjohtaja ja tilintarkastus sekä aika ajoin toteutettava tietojärjestelmätarkastus. Toiminnan lakien ja sääntöjenmukaisuus pyritään varmistamaan käytämällä ulkopuolisten asiantuntijoiden osaamista ja palveluita.

Yhtiöllä on taloudellisen raportointijärjestelmän toimivuuden varmistava ohjeistus, jota organisaation on noudatettava. Organisaation osaaminen varmistetaan tiedotus- ja koulutustilaisuuksissa. Tilinpäätöksen valmistelukouksissa käydään läpi laskentaperiaatteiden ja lainsäädännön muutoksia ja aika-tilutukset.

Tarkastusvaliokunta arvioi taloudellisen raportointijärjestelmän toimivuutta mm tulosennusteiden toteuma-analyysien perusteella sekä raportoinnin virheettömyysarvioinnin avulla neljännesvuosittain. Arviointiin kuuluu myös väärinkäyttöihin ja lainvastaiseen toimintaan liittyvien riskien läpikäyminen. Tilintarkastus tarkastaa poikkeamaraportoinnin sisällön laajennetun tarkastuksen yhteydessä. Johtoryhmän jäsenet seuraavat kuukausittain tulosraportoinnin oikeellisuutta ja arvioivat vastuualueidensa tulospoikkeamien syyt.

4. Viestintä ja tiedotus

Raportointia ja laskentaperiaatteita koskevasta ohjeistuksesta tiedotetaan kaikille talousasioista vastaaville henkilöille ja kaikille muille, jotka tuottavat tietoa ja tarkastustuloksia talouden järjestelmään. Toimitusjohtaja raportoi tarkastusvaliokunnalle sisäisen valvonnan, ml raportoinnin oikeellisuus, alueella havaituista puutteista. Tilintarkastuksen ja laajennetun tarkastuksen raportit sekä vastuuhenkilöiden antamat selvitykset raportteihin käsitellään tarkastusvaliokunnan kokouksissa. Tarkastusvaliokunta raportoi hallitukselle tekemistään havainnoista sekä organisaatiolle antamistaan ohjeista ja suosituksista.

Konsernin viestinnästä vastaa viestintäjohtaja. Konsernissa on viestinnän toimintaohjeet (Information Policy), joka kattaa toimintaohjeet sisäiselle viestinnälle, ulkoiselle viestinnälle ja kriisiviestinnälle. Lisäk-

10.2.2012

si on määritelty näihin liittyen puheoikeuden omaavat henkilöt. Pörssitiedottamiseen liittyvien sääntösten noudattamisesta vastaa talousjohtaja.

5. Valvonnan seuranta

Sisäisen valvonnan tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti johtamis- ja ohjaustoimien yhteydessä ja erikseen tarkastusraporttien valmistuttua. Taloudellisen raportoinnin osalta vertailut toteuman ja tavoitteen välillä, erilaiset täsmäytykset ja toiminnallisten raporttien säännönmukaisuuden valvonta ovat jatkuvasti toteuttavia seurantatoimenpiteitä.

Suunnittelu- ja seurantakokoukset sisältyvät hallituksen vuosisuunnitelmaan. Tietojärjestelmät ovat pääpiirteissään vakiintuneita. Ulkopuolinen asiantuntija arvioi niiden luotettavuutta säännöllisesti.

6. Tilintarkastus

Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajana on toiminut KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

